

Nr 534.

Av herr **Mosesson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 112, angående löne- och pensionsreglering för lärare vid vissa statsunderstödda privata läroanstalter m. m.*

I propositionerna nr 112 och 147/1950 har Kungl. Maj:t dels hemställt, att riksdagen måtte godkänna löne- och pensionsreglering för lärare vid vissa statsunderstödda privata läroanstalter m. m., dels ock godkänna förordade grunder för statsbidrag till privatläroverk m. m.

Kungl. Maj:t har icke helt tillstyrkt det förslag till utformande av grunderna för statsunderstöd till Fackskolan för huslig ekonomi, som 1944 års lönekommitté för privatläroverken i sitt den 10 februari 1950 avgivna betänkande angående bl. a. lönereglering m. m. för lärarpersonalen vid Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala framlagt. Kommittén hade framhållit att Fackskolan även efter en genomförd lönereglering vore i behov av ett driftanslag och påpekade, att i nuvarande anslag inginge såväl synliga som icke särskilt specificerade driftbidrag. Bl. a. hade Fackskolan det senaste året erhållit bidrag för ökade bränslekostnader samt för avgifter för den obligatoriska olycksfallsförsäkringen av eleverna. Kommittén återopade även kungl. skolöverstyrelsens erinringar om ytterligare ökning av statsbidraget till skolans driftkostnader och ansåge att anslagen till skolan borde regleras så, att trygghet vunnos för upprätthållande av den standard, som kräves av en utbildningsanstalt av Fackskolans storlek och betydelse.

Kommittén hade påpekat att Fackskolans verksamhet under en följd av år gått med förlust, vilken förlust efter genomförd lönereglering komne att ytterligare avsevärt ökas, och då man icke rimligen kan öka de redan höga elevavgifterna eller motse ökade bidrag från annat håll, äventyras skolans hela verksamhet, om ej ett lämpligt avvägt driftanslag beviljas. Med stöd av en av skolans ledning uppgjord normalstat, baserad på föreslagen lönereglering, har kommittén föreslagit ett årligt driftanslag av 40 000 kronor. Med anledning av att departementschefen föreslagit en viss sänkning av kommitterades förslag till lönekostnaderna, varigenom skolans egna bidrag till löner minskas, men med hänsyn till nedan föreslagen lönegradsplacering och tjänstgöringsskyldighet torde fackskolans bidrag till driften böra fastställas till 37 000 kronor.

1944 års lönekommitté för privatläroverken föreslog att de ordinarie tjänsterna vid Fackskolan placerades i Ca 25 och de extra ordinarie i Ce 23. Departementschefen har icke delat denna uppfattning och före-

slår endast 5 ordinarie lärartjänster i Ca 25, de övriga i Ca 23 och de extra ordinarie i Ce 21. Jämförelse har gjorts med antalet ordinarie tjänster vid statens skolköksseminarium och samma antal, dvs. 5 tjänster i Ca 25, föreslås därför vid Fackskolan. Hänsyn har därvid icke tagits till, att vid Fackskolan årligen utbildas mer än dubbelt så många lärarinnor i ämnena skolkök och lanthushåll som vid nämnda seminarium. Starka skäl föreligga därför att — i proportion med antalet ordinarie tjänster vid statliga skolköksseminariet — vid Fackskolan inrättas minst 10 ordinarie tjänster i lönegrad Ca 25.

De av departementschefen föreslagna tjänsterna i Ca 25 äro avsedda för ämnena huslig ekonomi och lanthushållning. I samband härmed förtjänar framhållas att vissa handarbetslärarinnor vid Fackskolan handha utbildning av facklärare, dvs. blivande handarbetslärarinnor, och därför icke skäligen böra placeras i Ca 23, dvs. i samma lönegrad som handarbetslärarinnor vid folk- och småskoleseminarier samt vid statens skolköksseminarium, där facklärare i detta ämne icke utbildas. Det förhållandet att samtliga handarbetslärarinnor vid Fackskolan äga kompetens både som handarbets- och skolkökslärarinnor, talar även för denna lönegradsplacering. Med hänsyn till utbildningens längd, inträdesfordringar m. m. har lönekommittén framlagt starka argument för att även barnavårdslärarinna vid Fackskolan, som också är ett seminarium för utbildning av barnavårdslärarinnor, bör kunna erhålla lönegradsplacering i Ca 25.

Departementschefen har fastställt undervisningsskyldigheten för det övervägande antalet lärarinnor vid Fackskolan till 30 veckotimmar. Med tanke på den mycket betydelsefulla uppgift dessa lärarinnor som handledare av lärarinneelevernas övningsundervisning ha, vilket arbete dessutom betydligt ökar deras tjänstgöring per vecka, bör tjänstgöringsskyldigheten för samtliga lärarinnor utgöra 27 veckotimmar, vilket även kungl. skolöverstyrelsen framhållit. Enligt stadgan för övningslärarna kan ordinarie och extra ordinarie lärarinna vid statens skolköksseminarium utöver sin tjänstgöring tillgodoräkna sig högst 3 veckotimmar, dvs. undervisningsskyldigheten utgör 27 veckotimmar. Som jämförelse kan nämnas att lärare vid folk- och småskoleseminariers övningsklasser ha lägre tjänstgöringsskyldighet än motsvarande lärare vid vanliga folk- och småskoleklasser, betingat av deras arbete som handledare för seminaristers övningsundervisning.

I samband med den föreslagna pensionsregleringen för privatläroverkens lärare ha av flera remissinstanser önskemål uttalats om en omreglering av äldre pensioner, som redan utgå till pensionerade privatskolelärarinnor. Departementschefen anser att frågan om omreglering av redan utgående pensioner bör upptagas i annat sammanhang. Vi vilja ge uttryck åt den förhoppningen att departementschefens ut-

talande får betraktas som ett löfte om att med det snaraste upptaga denna fråga till behandling.

Med stöd av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta,

att Fackskolan beviljas 37 000 kronor i driftanslag för läsåret 1951/52,

att 10 ordinarie tjänster i Ca 25 inrättas, samt

att undervisningsskyldigheten för lärarpersonalen i intet fall sättes högre än 27 veckotimmar.

Stockholm den 10 april 1951.

Gust. Mosesson.

Ruth Ager.

Helga Sjöstrand.

Elsa Ewerlöf.

Karin Wetterström.

Sam. B. Norup.
